

Pedagoški zavod BPK Goražde uradio Analizu provedenog testiranja učenika

Testiranje učenika je izvršeno u školskoj 2013/2014.godini na kraju prvog polugodišta u svim osnovnim školama u Bosansko- podrinjskom kantonu Goražde, dana 23.12.2013.godine.

Razlozi zbog kojih se krenulo u realizaciju testiranja su proizašli iz podataka i rezultata prijemnih ispita naših učenika, pri upisu u srednju školu. Prijemni ispiti su pokazali da naši učenici sa završnim uspjehom odličan (5) pokazuju loše rezultate na prijemnom, a veliki broj učenika je bio bez osvojenih bodova (broj bodova je bio nula (0)).

Kako bi Ministarstvo obrazovanja i Pedagoški zavod mogli poduzeti određene aktivnosti morali smo stvoriti polaznu osnovu i pokazati kroz rezultate koje mjere su neophodne da bi se proces obrazovanja poboljšao, inovirao ili dao prijedlog za otklanjanje eventualnih propusta i nedostataka, kako u radu tako i u nastavnim planovima i programima.

Nova testiranja koja bi slijedila bila bi produkt sadašnjeg testiranja.

Glavni i osnovni instrument za testiranja je bila baza pitanja i zadataka koje su dostavili nastavnici iz svih škola, kao aktiv pojedinih predmeta, a predstavnici Pedagoškog zavoda su iz te baze pitanja i zadataka izvukli set pitanja i zadataka koji je bio u formi testa.

Pitanja i zadaci koji su bili u testu imali su prosječnu „težinu“, tj. test je prilagođen učeniku koji ima prosječno znanje.

Za objedinjavanje baze podataka, selekcije i postavljanja parametara za testiranje Pedagoški zavod je radio puna tri mjeseca i pripremio 1200 testova, organizovao nastavnike i osoblje Ministarstva u cilju pomoći realizacije i proveo testiranje.

Sve testove koji su došli u Pedagoški zavod pod šiframa, uposlenici Pedagoškog zavoda su ispravili, bodovali i tabelarno selektovali i na kraju dešifrovali. Iz svih tih objedinjenih podataka napravljena je ova analiza.

Ukupan broj učenika koji je pristupio testiranju na prostoru kantona je slijedeći

Razred / odjeljenje	Broj učenika
Peti (V)	211
Šesti (VI)	215
Sedmi (VII)	247
Osmi (VIII)	97
Deveti (IX)	316
Ukupan broj učenika:	1086

Učenici su testirani iz slijedećih nastavnih predmeta (pređeno gradivo iz prvog polugodišta).

Razred / odjeljenje	Nastavni predmet
Peti (V)	Matematika
Šesti (VI)	Matematika
Sedmi (VII)	Historija
Osmi (VIII)	Bosanski jezik i književnost
Deveti (IX)	Hemija

Nakon provedenog testiranja došlo se do pokazatelja koji će nam poslužiti za dalju analizu i unaprjeđenje nastavnog procesa. Dobili smo ulazne informacije koje će nam pokazati koliko su učenici uspjeli usvojiti nastavno gradivo, kolika su njihova učenička postignuća iz pojedinih nastavnih predmeta.

Na osnovu svih rezultata i analize došlo se do slijedećeg PRIJEDLOGA MJERA:

Peti (V) razredi:

Nastavni predmet matematika (peti (V) razred), kroz testiranje je pokazano da su ocjene koje su zaključene na kraju prvog polugodišta veće nego ocjene koje su učenici dobili prilikom testiranja. Generalno, u svim školama su kriteriji u petom razredu pri zaključivanju ocjena tj. ocjenjivanju niski. Prilikom testiranja učenici su na jednom prosječnom testu pokazali slabije rezultate u poređenju sa zaključenim ocjenama. Razlike su uočljive i čak idu i preko dvije ocjene više. U testovima su uočljive i nejednakosti pri realizaciji gradiva, nejednaka realizacija nastavnih planova i programa.

Potrebno je preduzeti slijedeće:

Obavezan rad na nivou aktiva po pitanju kriterija ocjenjivanja. Kriterije ocjenjivanja potrebno je revidirati i sistemski pristupiti metodama provjere znanja učenika i ocjenjivanju. Obavezan rad po ujednačenom Nastavnom planu i programu na nivou kantona, tj. izrada zajedničkih Godišnjih planova na nivou kantona.

Šesti (VI) razredi:

Nastavni predmet matematika (šesti (VI) razred), kroz testiranje je pokazao da nastavnici imaju drugačiji pristup i da su kriteriji ocjenjivanja nešto veći u odnosu na pete (V) razrede. Rezultat testiranja učenika šestih (VI) razreda je na jednom prosječnom nivou. Zaključene ocjene kada se uporede sa ocjenama testiranja su realnije u ovim razredima. Razlika između srednjih ocjena je mnogo manja i u nekim odjeljenjima skoro su iste.

Potrebno je preduzeti slijedeće:

Kroz aktive nastavnika matematike kontinuirano nastaviti sa politikom ocjenjivanja, a istovremeno primjenjivati i druge instrumente za provjeru znanja, a što će učenike motivisati za bolji rad. Nastojati održati kriterije i istrajati na realnosti i pojačavanju rezultata kroz kontinuiran rad.

Sedmi (VII) razredi:

Nastavni predmet historija (sedmi (VII) razred), kroz testiranje se pokazalo da i pored prosječnog testa koji je prilagođen učenicima sa prosječnim učeničkim znanjem, da su ocjene zaključene na kraju prvog polugodišta veće nego ocjene dobivene testiranjem. Proizilazi da kriteriji za ocjenjivanje su niski i da se mora raditi na promjeni sistema vrednovanja.

Analizom testiranih rezultata uočljivo je da su dva pitanja u testu bila ista samo drugačije formulisana. Pokazano je da se na jedno pitanje odgovorilo potpuno tačno, a na drugo pogrešno ili nikako. Odgovori su se sami po sebi podrazumijevali, trebalo je samo pažljivo pročitati testove. Dakle, uočljiva je slabija koncentracija kod učenika. Ovdje je problem same reprodukcije znanja koja se pokazala veoma dobra i funkcionalnog znanja koje nije baš najbolje.

Potrebno je preduzeti slijedeće:

Raditi na boljem vrednovanju i ispravnijem pristupu ocjenjivanja. Kriteriji moraju biti na nivou nastavnog procesa.

Da bi došli do boljih učeničkih postignuća treba više raditi na samom funkcionalnom znanju iz predmeta historija, tj. potrebno je učenike naučiti da razumiju predmet.

Osmi (VIII) razredi:

Nastavni predmet bosanski jezik i književnost (osmi (VIII) razred), kroz testiranje je dao rezultate koji su šaroliki, ali u većini škola su rezultati testa bolji nego što je to zaključena ocjena na kraju prvog polugodišta.

Vidno je da je test koji je napravljen bio dosta lagan i težina pitanja je rezultirala ovim rezultatom. Ako sumarno posmatramo na nivou kantona je srednja ocjena ovog nastavnog predmeta sa malom razlikom (0,25). Testiranje ukazuje na vjerovatnoću postojanja dobrog i kontinuiranog rada nastavnika u pojedinim odjeljenjima.

Potrebno je preduzeti slijedeće:

Obavezan rad sa aktivima po pitanju ocjenjivanja i prenošenja znanja. Rad po pitanju realnosti u ocjenjivanju i primjeni savremenih metoda ocjenjivanja.

U dogovoru sa aktivom raditi na nadogradnji funkcionalnog znanja učenika i poboljšanju nastavnog procesa.

Deveti (IX) razredi:

Nastavni predmet hemija (deveti (IX) razred), testiranje učenika pokazalo je da su prisutni blagi kriteriji pri ocjenjivanju učenika u većini škola. Neophodno je da se radi na logičkom razmišljanju i usvajanju znanja iz ovog predmeta, jer se radi o prirodnim naukama koje ne poznaju učenje napamet. Globalno posmatrano na nivou kantona dolazimo do jednog prosječnog znanja učenika, ali također dolazi se do spoznaje da je rađeno sa testom koji je imao prosječnu težinu.

Aktiv mora pokušati da iznađe mogućnost da učenici svoje znanje moraju razumjeti i funkcionalno ga primjeniti u praksi.

Sve ocjene koje su dovoljne (2) na kraju prvog polugodišta kroz test su se pokazale kao nedovoljne (1).

Potrebno je preduzeti slijedeće:

Obavezan rad na realnom ocjenjivanju. Neophodan je rad sa učenicima u cilju pobuđivanja razumijevanja i formiranja mišljenja i „tjeranja“ učenika na razmišljanje. Koristiti savremene metode učenja i rad u cilju postizanja boljih rezultata i ishoda učenja.

Napomena:

Ono što bi možda dalo realnu sliku testiranja jeste i to da se ne zna iz kojih predmeta će učenici biti testirani.

Ono što se pokazalo kao negativna pojava jeste da su neki nastavnici „spremali“ djecu za testiranje po pitanjima koja je aktiv dostavio u Pedagoški zavod i tako povećali prolaznost.

Ovo testiranje bi trebalo da posluži kao inicijalno ili početno testiranje, a drugo testiranje da bude finalno. Na ovaj način bi mogli doći do realnijih pokazatelja i mogli bi napraviti poređenje i dati zaključak da li se stanje popravilo u procesu učenja ili ne.

Na ovaj način bi se mogla izvršiti i provjere realne realizacije NPiP na kraju nastavne godine, kao i količina usvojenog znanja kod učenika.

Također, trebalo bi ubuduće pristupiti testiranju učenika sa pitanjima koja će napraviti stručni saradnici Pedagoškog zavoda, a na osnovu dosadašnjih pokazatelja i realizovanog NPP-a.

Zbog različitosti rezultata testa i rezultata na kraju prvog polugodišta veoma je teško izvesti jedinstven prijedlog mjera za poboljšanje učeničkih postignuća iz testiranih nastavnih predmeta.